

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.812/2017/6.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Kovács Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Sárközi István ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Fekete Zoltán ügyvéd

A per tárgya:

Személyiségi jog megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Pécsi Ítéltábla Pf.VI.20.173/2016/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Törvényszék 7.P.22.518/2015/7.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles az államnak megtéríteni külön felhívásra.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes és az alperes 2013-ban azonos lakóházban rendelkezett lakóingatlanlall. A felperes az egyik lakásban felújítási munkálatokat végeztetett. Az alperes ezen lakóház kapujára korábban egy ún. olajfékes berendezést szereltetett fel. Az átalakítási munkálatok során az olajféket valószínűsíthetően a felperes által a lakásátalakítási munkálatok elvégzésével megbízott kivitelező munkavállalói leszerelték.
- [2] Ezt követően az alperes írásban felszólította a felperest, hogy miután az általa megbízott kőművesek az olajfékes berendezést leszerelték, és azt nem helyezték vissza, ezt egy héten belül a felperes tegye meg, és amennyiben ezt elmulasztja, úgy lopásért rendőrségi feljelentést tesz. A felperes felajánlotta a berendezés ellenértékének kifizetését, de az alperes ragaszkodott az eredeti állapot helyreállításához.
- [3] Az alperes a .. Rendőrkapitányságon ezután a felperessel szemben tulajdon elleni szabálysértés miatt feljelentést tett. Az eljárás során a feleket személyesen meghallgatták, majd a .. Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztálya határozatával a felperes ellen indított eljárást elévülés miatt megszüntette.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a 2014. július 14. napján tulajdon elleni szabálysértés miatt tett feljelentésében megsértette a jóhírnévhez és becsülethez fűződő személyiségi jogát. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 400.000 forint sérelemdíj megfizetésére. A felperes később sérelemdíj iránti igényét 100.000 forintra leszállította.
- [5] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a feljelentésben valótlall tényt nem állított, gyanúja megfogalmazásakor a felperes személyére indokolatlanul bántó megjegyzést nem tett. Valóságnak megfelelően közölte, hogy a felperes érdekében munkát végző építőipari szakmunkások az olajféket eltávolították, ennek tényét a felperes elismerte. Ehhez képest való tényekből levont következtetése volt az, hogy sérelmére a cselekményt a felperes követhette el.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte őt 20.000 forint elsőfokú perköltség megfizetésére, valamint az eljárási illeték megfizetésére. Indokolásának lényege értelmében a következetes bírói gyakorlat szerint a büntető feljelentés megtétele önmagában nem jogellenes, és nem valószínűsíthetően a felperes által megbízott vállalkozó vagy annak alkalmazottai szerelték le az olajfékes berendezést, illetve a felperes kártérítés megfizetését is felajánlotta, az alperes okkal tudta be a harmadik személy tevékenységét a felperesnek. A jogalap hiányára tekintettel ezért

az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

- [7] A felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése folytán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A költségek viselésére vonatkozó fellebbezett részében az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a felperest terhelő elsőfokú perköltség összegét 45.000 forintra felemelte. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére 30.000 forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 53.000 forint feljegyzett fellebbezési és csatlakozó fellebbezési eljárási illetéket.
- [8] A jogerős ítélet a felperes fellebbezését alaptalannak minősítette. Az alperes csatlakozó fellebbezését, amely az elsőfokú perköltség felemelésére irányult, ugyanakkor alaposnak találta.
- [9] Az érdemi indokolás szerint az elsőfokú bíróság helyesen vette figyelembe a következetes bírói gyakorlatot, vagyis azt, hogy hatóság előtti eljárás kezdeményezése önmagában személyiségi jogi védelmet nem alapoz meg annak javára, aki félként az eljárás alanya. Nyilvánvaló ugyanis, hogy csak a megindított hatósági eljárás keretében dönthető el az érvényesített jog alapossága vagy alaptalansága. Következetes az indokolás értelmében az a bírói gyakorlat, hogy még a büntetőfeljelentés megtétele sem valósít meg önmagában személyiségi jogi jogsértést, és még akkor sem szolgálhat kártérítési felelősség megállapításának alapjául, ha a büntetőeljárás nem vezetett a megnevezett személy bűnösségének megállapítására. Kiemelte, hogy személyiségi jogsérelem kimondása csak akkor lehetséges, ha a feljelentés indokolatlanul sértő, lejárató és rágalmazó kijelentéseket, tudatosan valótlan tényállítást tartalmaz, illetve az ésszerű gondolkodásra nem megfelelő, önkényes és valótlan értékítéletet fogalmaz meg.
- [10] A jogerős ítélet indokolása megállapította, hogy az alperes által levont következtetések nem voltak okszerűtlenek. Érdemben felmerült az, hogy a felperes megbízása alapján kőműves munkákat végző szakemberek a bejáratú kapu olajfékes berendezését leszerelték. Ezt követően az alperes írásos megkeresésére a felperes felajánlotta a berendezés árának a megtérítését, ebből pedig okszerűen levonható volt az a következtetés, hogy bár a berendezést ténylegesen nem a felperes, hanem a szakemberek távolíthatták el, de az eltávolítás a felperes kérésére, vagy legalábbis érdekében történt. Ebből következően nem lehetett azt megállapítani, hogy az alperes a feljelentésében szándékosan, jobb tudomása ellenére állította volna a felperesről a szabálysértés elkövetését. Ha pedig a megállapítás való tényekből levont okszerű következtetés, és kifejezőmódjában nem indokolatlanul bántó, sértő és lealacsonyító, akkor jóhírnév sértés nem állapítható meg akkor sem, ha egyébként maga az értékítélet téves.
- [11] A másodfokú bíróság az alperesi képviselő által az elsőfokú eljárásban érvényesített 15.000 forintos óradíjat nem találta eltúlzottnak, és elfogadta a három órányi munkára vonatkozó előadást, így az elsőfokú perköltség összegét 45.000 forintra

felelemelte.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [12] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és annak megállapítását kérte, hogy az alperes személyiségi jogát megsértette. Az igényelt sérelemdíj összegét 100.000 forintban jelölte meg. A felperes szerint őt az alperes olyan bűncselekmény elkövetésével vádolta, amelyet ténylegesen nem követett el. Álláspontja szerint a másodfokú ítélet tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes okszerűen gondolhatta azt, hogy a kérdéses tárgyat a felperes maga tulajdonította el. A felperes szerint még ha a kőművesek is vitték el a szerkezetet, az még nem jelenti azt, hogy ő, vagyis a felperes ellopott volna egy olajfék berendezést. A felperes szerint a tényekből valójában arra lehet következtetni, az építőmunkások lehet, hogy ellophatták a készüléket, de a felperes nem követett el semmilyen lopást. A felperes szerint az alperes erős felindulásból, rosszindulatból ment a rendőrségre, és tett a felperes személye ellen jobb tudomása ellenére olyan bejelentést, mely szerint a felperes egy tolvaj. A felperes szerint tehát az alperes tudta, hogy feljelentésében valótlan állít, azt csak bosszúból tette meg, így a személyiségi jog megsértése megállapítható. Kérte tehát, hogy a Kúria az első- és másodfokú ítéletet helyezze hatályon kívül, és személyiségi jogait megsértését állapítsa meg, és részére sérelemdíjat ítéljen meg, valamint kérte az alperes perköltségben való marasztalását.
- [13] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, annak helyes indokaira való utalással.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [15] A Pp. 275. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A (2) bekezdés értelmében a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A felülvizsgálati eljárásban általánosan érvényesül a felülmérlegelés tilalma. Ez azt jelenti, hogy a felülvizsgálati eljárásban nincs helye a bizonyítékok ismételt értékelésének és egybevetésének. Ez alól kivételt csak az jelent, ha a korábbi mérlegelés kirívóan okszerűtlen, vagy nyilvánvalóan ellentétes a logika elemi szabályaival. A jelen esetben a Kúria ilyen mérlegelési hibát nem észlelt.
- [16] A Ptk. 2:42. § (2) bekezdése értelmében az emberi méltóságot és abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben

tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak. A 2:43. § d) pontja értelmében a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a becsület és a jóhírnév megsértése. 2:45. § (1) bekezdése szerint a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. A (2) bekezdés értelmében a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő valótlan tényről állít vagy híresztel, vagy valós tényről hamis színben tüntet fel.

- [17] A jelen esetben a kifogásolt közlést a Kúria szerint a maga egészében kell vizsgálni. A rövid szövegű feljelentésben az alperes valóban a felperest jelöli meg olyan személyként, aki ellen a feljelentést teszi. Tartalmában ugyanakkor az kerül leírásra, hogy a felperes tulajdonába került lakás átépítési munkája alatt a bejárati kapura felszerelt és az alperes által vásárolt olajféklet leszerelték, és így kb. 10.000 forintos kárt okoztak az alperesnek. Az alperes azt írja, hogy a felperes ezt elismerte, de azóta nem történt ennek visszaállítására semmi, „ezért ezt lopásnak kell nyilvánítanunk”.
- [18] A Kúria szerint ez a szöveg nem lépi túl egy hivatalos bejelentés kereteit, nem tartalmaz gyalázkodó megjegyzéseket, vagy az üggyel össze nem függésbe hozható kitételeket. A kérdéses berendezés valóban eltűnt, az alperes azt fogalmazta meg, hogy a felperes érdekében eljáró személyek szerelhették le a készüléket. A felperes személyes cselekvőségét ebben nem állította, csupán azt a jogi álláspontját fejtette ki, hogy az ő álláspontja szerint a jogi felelősség a készülék eltűnéséért a felperest terheli. A feljelentés ezen tartalma nem sért személyiségi jogot, hiszen alapvetően a rendőrség dolga a tényállás tisztázása és az érdemi határozat meghozatala. Az eljáró bíróságok teljes mértékben helytállóan hívták fel az irányadó bírói gyakorlatot, vagyis azt, hogy a következetes bírói gyakorlat szerint nem sért személyiségi jogot a feljelentés, még akkor sem, ha a büntetőeljárás nem vezet az adott (feljelentett) személy elmarasztalására. A bíróságnak külső, objektív szemléletmódot kell ebben a vonatkozásban alkalmaznia, és nem a felperes személyes sértettség-érzéséből kell kiindulnia.
- [19] A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy a jogerős ítélet jogszabályoknak megfelelően, és a következetes bírói gyakorlattal összhangban, érdemben helytállóan utasította el a felperes keresetét. A Kúria ezért a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [20] Alaptörvény B. cikk (1) bekezdés, VI. cikk (1) bekezdés, Ptk. 2:42. § (1) bekezdés és (2) bekezdés, 2:43. § d) pont, 2:45. § (1) és (2) bekezdés, Pp. 78. § (1) bekezdés, 206. § (1) bekezdés, 275. § (3)

bekezdés, 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés.

Záró rész

- [21] A felülvizsgálati eljárásban a felperes lett a pervesztes, ezért perköltséget tartozik fizetni a pernyertes alperesnek. A felperes ugyancsak köteles megtéríteni a le nem rótt felülvizsgálati

[22] eljárási illetéket is az államnak, külön felhívásra.

Budapest, 2018. november 7.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó
bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

AM

tisztviselő